

taxes d'atur com les actuals no podem pretendre que el nostre sistema de la Seguretat Social mantingui el mateix superàvit que presentava en els anys de bonança. A més a més, el fons de reserva ja s'ha dotat per a períodes com aquests". A principis d'any, de fet, es va dotar un fons de provisió per garantir el pagament de les pensions amb 2.000 milions d'euros procedents de l'excés de l'exercici del 2008. Ara com ara, aquest fons disposa de 62.000 milions.

Si hi ha superàvit, per què plantejar la reforma precisament ara?

Jiménez no té cap dubte a l'hora de contestar: "Per què, tot i la bona salut actual, el sistema no serà sostenible d'aquí a 10 o 15 anys". Jiménez al·ludeix, a més, a un altre criteri de responsabilitat, ja que les reformes del sistema de pensions s'han de fer amb molta previsió perquè els afectats dels canvis tinguin marge de temps per saber com es calcularà la seva jubilació. "Els que tenen entre 35 i 40 anys han de saber que els espera del sistema", hi afegeix.

El govern de l'Estat ja fa temps

Si es vol resoldre el problema de les pensions s'hauran de fer escoles bressol

XAVIER PRATS
DTOR. D'OCCUPACIÓ DE LA COMISSIÓ

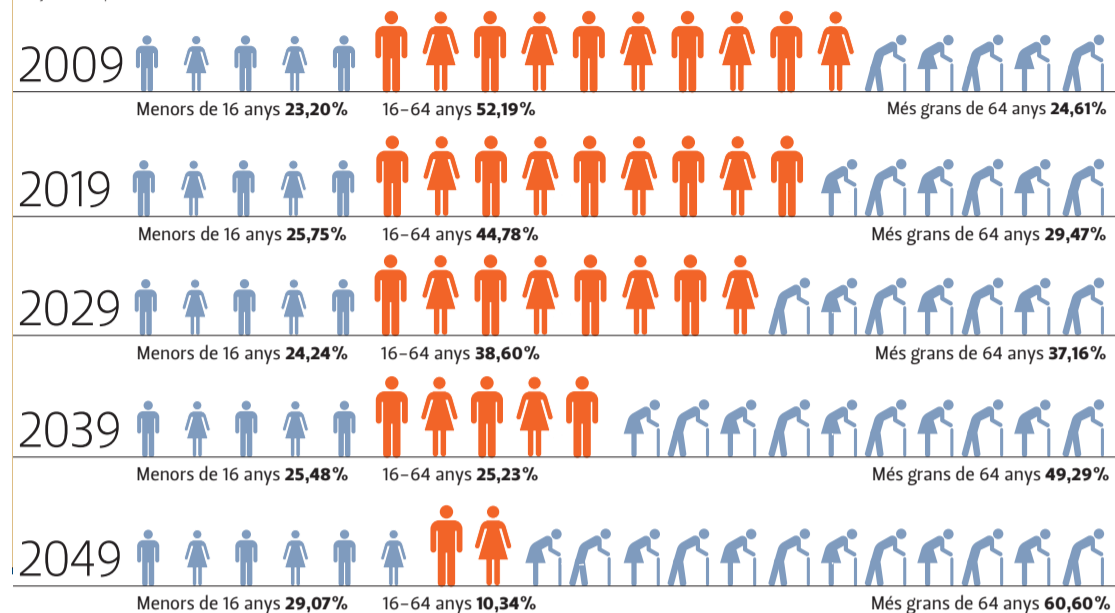
que és conscient dels talons d'Aquil·les del sistema, però ha estat des del gener tan assetjat pels problemes de control del dèficit i pels mercats financers que va presentar al Congrés dels Diputats un document sobre la revisió del Pacte de Toledo. Gairebé deu mesos després d'aquell document, s'ha decidit accelerar el procés per debatre'l i que hi hagi una proposta consensuada abans de finals d'any.

El Pacte de Toledo va tenir lloc el 1995, amb dos objectius: el primer, debatre periòdicament la situació del sistema de pensions públiques i acordar les reformes necessàries per assegurar el seu funcionament i, el segon, evitar que en el futur tornessin a utilitzar-se les pensions com a arma electoral. La comissió de seguiment del Pacte de Toledo treballa així per consens, una tasca difícil, ja que entre els partits polítics no existeix un diagnòstic compartit sobre la problemàtica de les pensions. El cert és que molts països de l'OCDE que preveuen un procés d'envelliment de la seva població similar al de l'Estat espanyol ja han començat a implementar mesures de contenció

El present i el futur de les pensions

EVOLUCIÓ DE LES TAXES DE DEPENDÈNCIA

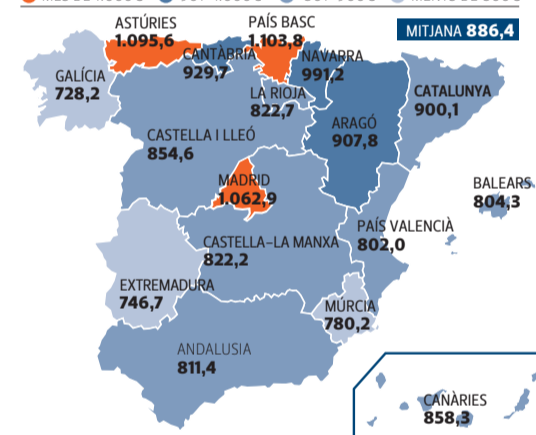
Projecció de població

PENSIÓ MITJANA

1 d'agost de 2010

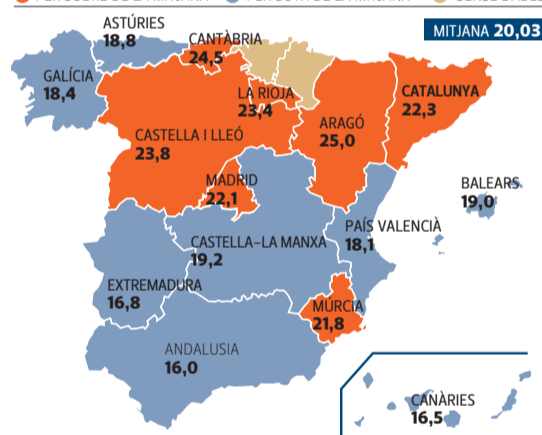
● MÉS DE 1.000€ ● 901-1.000€ ● 801-900€ ● MENYS DE 800€

PLANS DE PENSIONS PRIVATS

Treballadors amb pla de pensions sobre població activa. En percentatge

● PER SOBRE DE LA MITJANA ● PER SOTA DE LA MITJANA ● SENSE DADES

FONT: MINISTERI DE TREBALL

i racionalització de la despesa en pensions. A Alemanya i França, entre altres mesures, s'ha aprovat l'endarreriment de l'edat de la jubilació.

En la mateixa línia, hi ha les propostes que han sortit del govern espanyol en aquests últims mesos. La que més ha sonat ha estat la d'endarrerir l'edat de jubilació legal dels 65 als 67 anys; una segona, la possibilitat de perllongar els anys per al còmput de la pensió, i també augmentar els anys mínims cotitzats per poder rebre la pensió. Totes busquen la manera de reduir proporcionalment la despesa de les pensions. De moment, però, tot està en l'aire.

RETICENTS A L'ENDARRERIMENT. Els diferents globus sonda que ha llançat el govern espanyol han generat reaccions contràries. Joan Carles Gallego, secretari general de CCOO, en una entrevista concedida a *L'Econòmic* (vegeu n. 6), es mostrava rotundament en contra a la proposta d'endarrerir l'edat de la jubilació: "No més es parla en termes de despesa i s'oblida la importància dels ingressos. La viabilitat del sistema

La viabilitat del sistema depèn també de la qualitat de l'ocupació

JOAN CARLES GALLEGO
SECRETARI GENERAL DE CCOO

no depèn només de la demografia, dependrà de la qualitat de l'ocupació, és diferent sumar cotitzacions amb salaris de 730 euros que fer-ho amb uns altres de 1.600". Així que, tenint en compte el perfil de les persones i no només la quantitat, la productivitat mitjana futura de l'economia hauria de ser tan elevada que, encara que treballin pocs, amb el que cotitzin puguin mantenir tothom.

Guillem López Casasnovas, professor d'economia de la UPF, considera que res indica que aquest sigui el cas espanyol, que ha tingut uns creixements de productivitat que gairebé no superen el mig punt decimal a l'any

en els últims quinze anys. "Ja fan bé economies més productives com la basca quan reivindiquen una Seguretat Social pròpia", diu López Casasnovas.

Així que les mesures correctores que proposa l'economista de la UPF són "que es garanteixi una taxa d'ocupació de la població activa més alta, una reducció del nombre de pensionistes respecte dels que aspiren a ser-ho o una disminució de la pensió mitjana respecte de la productivitat mitjana de l'economia. O una combinació de totes tres".

Anem una per una. Pel que fa a la taxa d'ocupació, caldria que s'incrementés prou per poder absorbir l'augment de la despesa prevista. Segons càlculs de Jiménez, per mantenir la despesa del 8,3% l'any 2019 caldria una taxa d'ocupació del 144%. (Els anys de més creixement econòmic amb prou feines es va superar el 72%). "El problema és que ni amb una excel·lent taxa d'ocupació s'assoliria l'objectiu, perquè el decreixement de la població en edat de treballar disminuirà".

Quant a la reducció de pensionistes, òbviament s'aconseguiria endarrerint l'edat de jubilació o

4 PREGUNTES

Quants anys he de cotitzar per poder cobrar la pensió?

● Cal haver treballat un mínim de 15 anys. Fins l'any 2007 es tenien en compte les dues pagues extres; per la qual cosa, els anys reals exigits es reduïen a poc més de 13.

Quants anys he de cotitzar per cobrar el 100% de la meua base imposable?

● Ara, l'import d'una pensió en el règim general és del 100% amb 40 anys cotitzats, del 91,9% amb 35, del 73,6% amb 25 i del 45,8% amb 15.

Com se'm calcula la quantitat que cobraré?

● Es calcula a partir del salari dels últims 15 anys cotitzats. Un dels canvis que es proposen en la possible reforma és que el còmput es faci sobre el total de la vida laboral.

A qui afectarà la reforma de les pensions?

● A la generació d'entre 35 i 40 anys. Ni als que ja estan jubilats ni als que estan a punt de ser-ho.

ampliant els requisits per poder accedir-hi. Sigui com sigui, el que semblaria més oportú és que la futura reforma de pensions no se centri en una sola línia sinó que en combini de diferents, de manera que garanteixi la sostenibilitat del sistema de manera justa.

CORRECCIONS. Per López Casasnovas, no s'hauria d'endarrerir l'edat de jubilació per a tothom als seixanta-set anys, sinó establir un procediment més particularitzat. Per exemple, que tot treballador que acumuli un mínim de cotització en el mercat de treball es pugui jubilar amb el 100% de la pensió. O proposar que s'ajustin les pensions mitjanes amb els salaris mitjans en funció de la productivitat.

Per la seva banda, el director d'Ocupació de la Comissió Europea, Xavier Prats, creu que, malgrat tot, s'hauria de treballar per augmentar la taxa d'ocupació amb especial incidència en la incorporació de la dona, encara amb taxes d'ocupació molt per sota que les d'Europa. "Si es volen resoldre els problemes de les pensions, s'hauran de fer més escoles bressol", hi afegeix Prats.